

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av undervisning i
förskoleklass vid Flurkmarks skola
i Umeå kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om skolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av undervisning i förskoleklass under hösten 2014. Granskningen vid Flurkmarks skola i Umeå kommun ingår i detta projekt.

Flurkmarks skola besöktes den 8-10 oktober 2014. Ansvariga inspektörer har varit utredarna Emma Steen och Maud Karlström. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av undervisning i förskoleklass genomförs i ytterligare 19 skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Den enskilda rapporten kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Flurkmarks skola

Flurkmarks skola ligger ca 2 mil norr om Umeå. Skolan bedriver verksamhet från förskoleklass till årskurs 6 och har för närvarande 83 elever varav 13 går i förskoleklass. I skolans lokaler finns även ett integrerat fritidshem.

Flurkmarks skola har sedan cirka ett år tillbaka bedrivit sin verksamhet i Östra Ersbodaskolans lokaler i Umeå, eftersom Flurkmarks skola renoveras och byggs ut. Skolan beräknas vara färdig att tas i bruk hösten 2015. På Östra Ersbodaskolan dit eleverna från Flurkmark numera åker buss eller taxi går cirka 150 elever. Skolan är belägen i ett bostadsområde i nära anslutning till bibliotek, en stor fotbollsplan och en skog med elljusspår och möjligheter till friluftaktiviteter. På skolgården finns även en mindre fotbollsplan,

lekställningar, gungor och sandlådor. Det finns även mycket fria öppna ytor för barnen att leka på.

Förskoleklassens undervisning genomförs i ett klassrum med egen ingång och närhet till två grupprum samt ett större samlingsrum som kallas mediateket. Mediateket ligger i korridoren som ansluter till ettan och tvåans klassrum. Klassrummet för förskoleklass är avgränsat i två delar; den ena delen har en öppen golvyta med en matta och en soffgrupp där samlingar, avslappningslekar med mera sker, den andra delen är möblerad med bord och stolar där eleverna har bestämda sittplatser och kan sitta och arbeta. Läraren har lyckats skapa flera "rum i rummet" som eleverna flitigt utnyttjar. Det finns rikligt med skapande material av olika slag för diverse pyssel samt spel, pussel och annat lekmaterial i förskoleklassens lokaler. Förskoleklassen använder även skolans idrottshall, bibliotek och det finns ett speciellt dramarum att boka också.

Lärarna och eleverna är fördelade i två arbetslag på skolan, F-2 och 3-6. I förskoleklass arbetar en utbildad förskoleklasslärare som arbetat i förskoleklass sedan år 1993. Två fritidspedagoger arbetar även några timmar i veckan som extra resurs. Förskolläraren har under det senaste året deltagit i fortbildning i formativ bedömning.

Resultat

1. Det är ett tryggt, stödjande och uppmuntrande lärandeklimat

Här granskas om lärandemiljön präglas av att läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar elevernas behov av stöd. Här granskas vidare om lärandemiljön präglas av att stimulera och vidareutveckla elevernas lust, engagemang, intresse och nyfikenhet. Här granskas också om eleverna i undervisningen får upptäcka och undersöka utan att riskera att misslyckas eller förväntas komma fram till ett rätt eller fel svar/lösning.

Samtliga observationer som inspektörerna genomfört har visat på ett mycket tryggt, stödjande och uppmuntrande lärandeklimat. Lärandemiljön har präglats av att läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar elevernas behov av stöd. Det råder en god stämning i klassrummet, eleverna lyssnar på varandra och läraren skapar aktivt arbetsro vid de få tillfällen då det behövs i klassrummet. Exempelvis under en samling då några pojkar har svårt att koncentrera sig och leker hund, då uppmanar läraren "alla hundar får krypa tillbaka till kolan nu och förvandlas till vanliga killar så vi kan fortsätta matteleken som vi gör nu". Uppmaningen får förväntad effekt hos pojkarna.

Läraren är även lyhörd och lyssnar på elevernas förslag på vad de vill arbeta med och hur något ska genomföras. Läraren uppmärksammar aktivt alla elever och särskilt elever i behov av stöd. Vid några av observationerna uppmärksammar inspektörerna en pojke som säger att han inte gillar att rita, läraren bekräftar och säger *"jag vet att du inte gillar att rita men idag är arbetsuppgiften att vi ska göra det"*. Läraren säger vidare att jag ska hjälpa dig och sätter sig intill honom och färglägger på hans papper. Pojken börjar även han att rita och fylla i. Läraren peppar och säger *"du jobbar på bra"* efter en stund, och efter lunchen vet jag vad som väntar säger läraren eftersom hon vet att pojken gillar fotboll. Fotboll säger han snabbt och lyser upp som en sol och fortsätter rita. Läraren berättar att barnen ibland uppger att de inte vill jobba med det som är planerat. Läraren försöker då peppa eleverna framåt genom att prata med eleverna och säga att man inte alltid behöver säga att man inte vill utan att man kan prova först innan man säger att man inte vill.

Vidare är läraren bra på att fånga barnens lust genom att fråga vad de är sugna på att göra när de har fri lek, läraren är även bra på att bekräfta deras idéer om vad de ska hitta på under det fria arbetspasset. Frågar någon elev något kan läraren säga *"ja det var en bra fråga det stämmer så kan man göra"*. Enligt eleverna får de leka mer än att ha arbetspass. Läraren uppger vid intervju att hon fångar upp elevers intressen och försöker sedan lyfta dem på olika sätt. Exempelvis genom att varje elev får briljera i och berätta om saker som de är särskilt intresserade av. På så vis kan hon även lyfta de som är mer tysta i gruppen.

Inspektörerna har sett goda exempel på hur läraren stimulerar och vidareutvecklar en elevs skapande genom att ge förslag och visa hur man exempelvis kan *"knorra"* ett presentsnöre på ett paket som hon gjort.

Inspektörerna har vid flertalet observerade arbetspass sett att läraren peppar barnen genom att fråga dem *"Kan ni ta den utmaningen? Tänk tänk tänk och utmana dig själv"*. Vid flertalet tillfällen fångar läraren elevernas uppmärksamhet och fokus genom att säga att något kan vara extra klurigt att komma på och barnen blir genast nyfikna. Inför ett arbetspass som består av bild-orientering som ska ske ute på skolgården säger läraren *"er utmaning idag är att samarbeta"* och fortsätter med *"vet ni vad samarbete är?"* någon elev säger teamwork, läraren berömmar och fortsätter förklara och ge flera konkreta exempel att en i gruppen kan bära pennan och den andra i gruppen kan bära lappen man ska fylla i, att samarbeta också är att vänta på varandra.

Läraren uppger att hon låter barnen upptäcka och undersöka genom att tänka efter själv först fritt och sedan visa hur det blir efteråt med hjälp av olika övningar eller experiment. Vidare uppger läraren att eleverna lär sig bäst när det är en positiv stämning och glädje i klassrummet, vilket hon även lyckas

skapa enligt inspektörerna. Hon brukar säga till eleverna att de ska utmana sig själva för att lära sig något nytt genom att utmana och ha mål, samtidigt som hon är där och visar vägen. Läraren tycker även att det är viktigt att de vågar anta en utmaning och se att det går att bemästra det man tycker är svårt och att eleverna blir medvetna om att de kan påverka sina egna val. Detta tycker hon är viktigt eftersom hon ser hur glada eleverna blir när de klarar någonting.

Läraren uppger vidare att hon aldrig säger till eleverna att något är fel, utan säger att man kan tänka på ett annat sätt. Hon tycker det är viktigt att eleverna är medvetna om att man aldrig gör fel och kan tänka på olika sätt. Läraren uppmärksammar och frågar ofta eleverna nyfiket hur eleverna tänkte så att de får utveckla och förklara hur de tänker. Vid en samling som Skolinspektionens inspektörer observerat bekräftas det genom att läraren säger "njaa, jag tänker på ett annat sätt, men så kan man också tänka", när en elev förklarar vilket mönster eleven tror att läraren lagt fram. Läraren är aktivt närvarande i elevernas lek och på arbetspassen. Vid en orientering på skolgården ropar några elever "vi vann" en annan elev säger "att det inte är någon tävling", och läraren säger "här vinner man varje gång man hittar en kontroll".

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i mycket hög grad råder ett tryggt stödjande och uppmuntrande lärandeklimat. Läraren är lyhörd, inkännande och uppmärksammar alla elever under de dagar undervisningen granskas. Läraren ger eleverna mycket positiv respons, stöd och stimulerar samt vidareutveckla elevernas lust och engagemang. Vidare får eleverna i undervisningen upptäcka och undersöka utan att riskera att misslyckas.

2. Undervisningen utgår från de övergripande målen för kunskaper i läroplanen

Här granskas om undervisningen planeras utifrån läroplanens övergripande mål för kunskaper. Här granskas också om undervisningen medvetet genomförs utifrån läroplanens övergripande mål för kunskaper.

Skolinspektionen har tagit del av lärarens grovplanering över hösten och en veckoplanering som läraren gjort, innehållandes arbetsområden i svenska, matematik och övriga planerade aktiviteter exempelvis måla svampar, sy kuddar, göra fildjur och arbeta med barnkonventionen. Förskolläraren ansvarar själv för all planering i förskoleklassen.

Förskoleklassläraren har även upprättat ett eget dokument benämnt "Kursplan för Flurkmarks skolans förskoleklass". Av dokumentet framgår tydligt att samtliga mål är hämtade från Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11, del 1 och 2). Vidare framgår att det i förskoleklassen inte

finns kunskapskrav eller mål att uppnå. Dokumentet är en beskrivning och ett synliggörande av förskoleklasslärarens pedagogiska planering av verksamheten. Genom att använda ordet "kursplan" vill läraren bidra till en röd tråd i F-6-perspektivet som hon uppger att de eftersträvar på Flurkmarks skola. Planen redogör punktvis för förankringen mot de övergripande målen för kunskaper i läroplanen genom en konkretisering av mål och arbetssätt baserat på centralt innehåll, för att sträva mot att nå de kunskaperna. Den innefattar en övergripande lokal planering för svenska, matematik, rörelse och friluftsliv samt livskunskap.

Inspektörerna kan vid de observationer de närvarat, se att det finns en medveten tanke och koppling till de övergripande målen för kunskaper i läroplanen, gällande såväl matte- och språklek som den fria leken. Detta bekräftas även av läraren som vid intervju berättar att hon har brutit ner de övergripande målen för de olika ämnena i dokumentet "Kursplan för Flurkmarks skolans förskoleklass" som nämnts ovan. Läraren lägger sedan en grovplanering och fördjupar sig på olika områden och läroplanens mål för kunskaper finns i åtanke när planeringen av undervisningen ska göras. Hon tittar ibland även på gamla planeringar för att se vad som varit bra och uppskattat av tidigare elever. Planeringen siktar mot kunskapskraven i årskurs 3 som eleverna förväntas nå, vilket är de mål läraren strävar emot när hon planerar sin undervisning.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i mycket hög grad utgår från de övergripande målen för kunskaper i läroplanen. Det finns en lokal dokumenterad planering av undervisningen för förskoleklassen och läraren planerar undervisningen medvetet utifrån de övergripande målen för kunskaper i läroplanen. Det finns även en termins- och veckoplanering som utgår från målen för kunskaper i läroplanen.

3. Undervisningen är välorganiserad och synliggör elevernas lärande

Här granskas om syfte med aktiviteterna är tydliga för eleverna. Här granskas också om läraren kontinuerligt under arbetspasset säkerställer att eleverna förstår vad som förväntas av dem och vad som ska hända. Här granskas också om läraren gör ett tydligt sammanfattande aktivitetsslut.

Samtliga dagar som inspektörerna besökt skolan har en mycket tydlig början med en samling och ett tydligt avslut. Läraren uppger vid intervju att struktur skapar trygghet för barnen och underlättar ordningen. Hon vill gärna att barnen ska veta och känna att det är skillnad mellan förskoleklass och fritids. Dagen i förskoleklassen avslutas ofta med en samling av något slag och en kort

genomgång inför morgondagen och vad som ska hända då eller vad som står näst på schemat för eleverna.

Enligt eleverna berättar läraren och förklarar alltid *vad* man ska göra men inte alltid *varför* man ska göra en viss arbetsuppgift. Förstår man inte räcker man upp handen säger en elev eller bara frågar fröken under den fria leken. *"fröken har alla svaren det är bara att fråga henne"* säger en elev. Inspektörerna har observerat att läraren under arbetspassen ser till att alla elever är med och läraren frågar ofta entusiastiskt, *"är ni med? Är ni beredda?"* och får samtliga elevers gehör. Läraren säkerställer således kontinuerligt under arbetspassen att eleverna förstår vad som förväntas av dem och vad som ska hända.

Det inspektörerna däremot ser mindre av på observationerna av arbetspassen är ett sammanfattande aktivitetsslut där eleverna får en chans att reflektera över sitt eget lärande, exempelvis vad de lärt sig idag och att läraren förklarar syftet med övningarna för eleverna. En elev bekräftar detta i samtal med Skolinspektionens inspektörer exempelvis *"fröken säger inte varför vi ska kunna meningar"*.

Läraren uppger att hon ibland återkopplar efter ett arbetspass genom att fråga *"hur kändes det här eller vad har vi lärt oss idag?"* och hon frågar ofta om barnen kommer ihåg vad de gjorde förra gången. Men hon uppger vidare att hon inte alltid låter eleverna reflektera över sitt eget lärande och vad de lärt sig. Läraren har dock en fundering på en loggbok som ska fungera som *"reflektionsbok"*, den kommer att tas i bruk efter höstlovet enligt läraren. Under de dagar inspektörerna tagit del av undervisningen får inte eleverna möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt eget lärande genom att syftet tydligt förklaras med aktiviteterna och det görs inget sammanfattande aktivitetsslut.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen är välorganiserad men i ganska låg grad synliggör elevernas lärande. Läraren säkerställer kontinuerligt att eleverna förstår vad som förväntas av dem och vad som ska hända, men läraren behöver hitta former för att tydliggöra och förklara syftet med aktiviteterna för eleverna och även göra ett sammanfattande aktivitetsslut. Detta är viktigt för att eleverna ska kunna reflektera över sitt eget lärande och utifrån ett långsiktigt perspektiv kunna utvecklas mot de nationella målen.

4. Undervisningen är varierad och möter elevernas olika förutsättningar, förväntningar, intressen samt ger utmaningar

Här granskas om undervisningen anpassas efter elevernas olika behov och att det ges möjlighet att genomföra olika aktiviteter vid samma tillfälle. Här granskas också om

läraren använder sig av olika arbetsformer och arbetssätt i undervisningen. Här granskas vidare om läraren använder lek och skapande som en arbetsmetod för lärande.

Under de dagar inspektörerna besöker förskoleklassen arbetar läraren tillsammans med eleverna med flertalet olika arbetsformer och arbetssätt. Undervisning sker enskilt, parvis och i halv- och helgrupp. Exempelvis när läraren arbetar med meningar i en språklek, där eleverna på olika sätt får vara delaktiga genom att bilda meningar. De bildar meningar i grupp dels genom att lägga en kloss för varje ord som läraren och sedan läser de alla tillsammans, och dels genom att eleverna själva får vara ett ord i en mening. Eleverna får även sjunga, göra rörelselekar, måla, rita och spela spel med mera. Vid gruppindelningar lottas även grupperna eftersom läraren vill att eleverna ska lära sig samarbeta och arbeta med alla i klassen.

Läraren skapar variation och utmanar eleverna genom att ibland läsa högt eller be eleverna tänka tyst själv och sedan skriva ner enskilt. *"Tänk bara på vad du själv ska lägga ut"* säger läraren vid ett observerat arbetspass, eleverna tänker och lägger själv ut antalet klossar som motsvarar ord i meningen. Läraren kan på detta sätt även få en överblick över vilka elever som kan behöva stöd. Eleverna uppger dock att *"alla gör samma"* och *"man brukar få göra allting samtidigt på arbetspassen"*. Enligt läraren arbetar eleverna med samma uppgifter men på olika sätt beroende på elevernas behov. I intervju framkommer att läraren försöker hitta lämpliga utmaningar för eleverna under arbetsstunden.

Inspektörerna har sett flera bra exempel på hur läraren använder lek och skapande som en arbetsmetod för lärande. Hon gör ramsor och rörelseövningar, sjunger sånger och barnen är engagerade vilket är ett resultat av lärarens flitiga sätt att arbeta med eleverna. Enligt eleverna i förskoleklassen så jobbar de med att leka olika lekar, när inspektörerna frågar vad de gör i förskoleklassen? Man får *"jobba genom att leka"* de uppger även att de har arbetsstunder. En elev säger att *"man får jobba på det sätt man vill på fria leken."* en annan säger *"att ha roligt, det är min bästa lek"*.

Vid observationerna uppmärksammas alla elever av läraren under den fria leken och under arbetspassen. Läraren går runt och stimulerar leken och ställer frågor till eleverna som får dem att reflektera. Eleverna förklarar glatt för läraren vad de leker eller hur de tänkt lösa en arbetsuppgift och vad de planerar att göra härnäst.

Olika aktiviteter vid samma tillfälle har däremot inte observerats så mycket under de dagar inspektörerna varit närvarande. Vid ett tillfälle fick eleverna möjlighet att välja på två olika saker exempelvis memory eller pussel under

samma arbetspass. Men i den fria leken är det helt valfritt enligt läraren och eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i ganska hög grad är varierad och möter elevernas olika förutsättningar, förväntningar, intressen. Läraren använder lek och skapande som en arbetsmetod för lärande. Läraren behöver dock hitta former för att se till att eleverna har möjlighet att genomföra olika aktiviteter för att stimulera och fånga upp alla elevers olika sätt att lära.

5. Läraren följer upp elevernas utveckling och lärande

Här granskas om läraren ger återkoppling till eleverna under aktiviteterna, Här granskas också om eleverna ges möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt lärande. Här granskas vidare om elevernas utveckling och lärande följs upp regelbundet.

Elevernas utveckling och lärande följs upp löpande enligt både rektor och läraren. Eleverna berättar glatt för inspektörerna att de har en "Jag kan"-bok som de fyller i och färglägger beroende på vad de lärt sig och vad de ska lära sig och vad de behöver träna mer på. "Vi har kollat vad vi kan säger en elev" om boken. Läraren bekräftar detta och säger att barnens egna mål från utvecklingssamtal finns i "Jag kan"-boken och det kan variera enligt läraren och vara allt från att "hänga i länarna på gympan" till att kunna alla månader och lära sig läsa. Strävansmålen för eleverna och vad de tränar på finns uppsatta på väggen i form av färgglada planscher som utgår från många av de övergripande målen för kunskaper i läroplanen för grundskolan (Lgr 11). "Jag kan"-boken fylls i av eleverna 4-5 gånger per läsår. Den innehåller även andra mål som att lyssna på kompisarna och fröken under samlingar, en del förberedelser inför utvecklingssamtal samt rutor med stora och små bokstäver och hur intresserad eleven är av att räkna, läsa och skriva.

Läraren är mycket lyhörd och uppmärksammar alla elever och ger dem löpande positiv feedback på arbetssätt, idéer och egna tankar. Läraren uppmanar eleverna att ställa frågor och ger positiv respons. Exempelvis när eleverna berättar om sina idéer på vad de ska arbeta med på fria lekpasset lyfter hon någon elevs "fiffiga idé" i helklass så att eleven får berätta om den. Inspektörerna saknar dock att eleverna ges möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt lärande.

I intervju med läraren och rektor uppges att både en social och kunskapsmässig uppföljning görs två gånger varje termin av alla elever på individ- och klass-

nivå. Läraren har utvecklingssamtal två gånger per läsår, ett tidigt på hösten och det andra i januari eller februari så att läraren tidigt kan börja jobba med elevernas egna uppsatta mål. Som tidigare nämnts väljer eleverna själv sina mål baserat på vad de vill lära sig och kunna när de går i förskoleklass.

Utöver detta finns en lokal handlingsplan för förskoleklassen som bygger på förra årets kvalitetsredovisning enligt rektor. Den utvärderas tre gånger per år. Den bygger på Lgr 11 och innehåller delmål som ska följas upp under året. Delmålen förändras från år till år beroende på elevgruppens behov baserat på kartläggningar och föräldrars och elevers synpunkter och förslag. Exempelvis kan ett delmål vara att öka elevernas inflytande i förskoleklassen och därefter har läraren infört klassråd på veckoplaneringen. Delmålen för förskoleklassen i den lokala handlingsplanen väljer läraren själv och dokumentet innehåller även lärarens egen analys och förbättringsförslag. Delmålen ska enligt läraren vara på en "lagom nivå" och vara utvärderingsbara.

Enligt den dokumentation som inspektörerna tagit del av framgår att det på skolan finns ett gemensamt "årshjul med avstämningspunkter", där löpande uppföljning sker och i maj varje år görs en sammanställning av rektor. Det finns även ett dokument kallat "åtgärdsstrappan om rätt stöd i rätt tid" som är beslutad inom Umeå kommun. Kartläggning sker av fonologisk medvetenhet, ljud och bokstavskännetegnen enligt Bornholmsmodellen. Elevernas grundläggande taluppfattning och matematiska begreppsbyggnad klarläggs under tidig höst i förskoleklassen. Alla elevers språkliga utveckling och matematiska utveckling dokumenteras i förskoleklass och överlämnas sedan till årskurs 1.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att elevernas utveckling och lärande i ganska hög grad följs upp. Läraren är lyhörd och uppmärksammar löpande alla elever och ger dem återkoppling under aktiviteterna. Läraren följer elevernas utveckling och lärande på individnivå och kartläggningar görs som ligger till grund för arbetet i förskoleklassen. Uppföljning och utvärdering av förskoleklassens arbete genomförs på klass- och skolenivå. Skolinspektionen bedömer dock att läraren behöver ge eleverna möjlighet att reflektera över undervisningens innehåll och sitt lärande.

6. Förskoleklasslärarna samarbetar med varandra och samverkan och samarbete finns mellan förskoleklass och skolan

Här granskas om samarbetsformer finns mellan lärare i förskoleklass. Här granskas också om samverkan och samarbete finns mellan förskoleklassen och skolan för att utbyta kunskaper och erfarenheter och stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv mot de nationella målen.

I intervju med läraren framkommer att förskoleklassläraren på Flurkmarks skola deltar i alla skolgemensamma planeringsdagar. Rektor ser fördelen med att förskoleklassläraren är med i planeringsdagarna eftersom hon även arbetar på fritids. Läraren har en tjänst som innefattar planeringstid före och efter arbetstid, hon uppger att det blir mycket praktisk planering inför bild och utedagar på hennes egen planeringstid. För närvarande faller också en del planeringstid bort på grund av att hålla ordning på transport av barnen som ska åka hem till Flurkmark under olika tider på dagen med buss eller taxi. Läraren har ett önskemål om att även hinna med att läsa litteratur och material på planeringstiden. Önskemål finns om utökad planeringstid.

På den nuvarande skolan vid Östra Ersboda har läraren funnit samarbete med andra lärare som arbetar i förskoleklass och deltar i deras nätverksträffar, vilket vid intervju med läraren uppges ha varit mycket givande och fungerat bra. Det kan däremot befaras att denna möjlighet kommer att saknas när läraren är tillbaka på ordinarie skola i Flurkmark, eftersom det då enbart finns en förskoleklasslärare och nätverket för skolområdet har lagts ner enligt rektor. Som tidigare nämnts ansvarar förskoleklassläraren själv för all planering av undervisningen i förskoleklassen.

Samverkan och samarbete finns till viss del mellan förskoleklassen och skolan för att utbyta kunskaper och erfarenheter och stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv mot de nationella målen. Läraren uppger dock att samarbetet tyvärr har minskat.

Eleverna berättar om sina faddrar på skolan i årskurs 4 som de ibland brukar träffa och exempelvis läsa böcker tillsammans eller leka tillsammans med ute på rasterna. Enligt eleverna är det inte ofta något gemensamt ordnas för förskoleklassen och andra klasser eller årskurser. Samverkan har enligt läraren endast skett planeringsmässigt mot ettan och tvåan om de bestämt ett tema de ska arbeta med i sina egna klasser. Enligt rektor har en gemensam idrott- och hälsa dag genomförts och han uppger att vissa utflykter även sker gemensamt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att läraren i förskoleklassen i ganska hög grad samarbetar med andra lärare i förskoleklass på den nuvarande skolan och att samverkan samt samarbete mellan förskoleklassen och skolan förekommer. Rektor behöver se till att förbättra förutsättningarna för planering för läraren som arbetar i förskoleklassen samt se till att det även framgent kommer att finnas former för samverkan och samarbete när verksamheten flyttar tillbaka till Flurkmark.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att granska om undervisningen i förskoleklass utgår från en målstyrd strategi för hur elevers lärande genom lek kan leda till att elever utmanas, motiveras och stärks i sin tilltro till den egna förmågan och därmed förbereds för fortsatt utbildning. Projektets övergripande frågeställningar är:

1. Utgår undervisningen i förskoleklassen från läroplanens övergripande mål?
2. Tydliggörs läroplanens övergripande mål för eleverna?
3. Följer lärarna upp elevernas utveckling och lärande?
4. Arbetar lärarna i förskoleklassen för att stimulera ett lärande genom lek?
5. Utmanas och stöttas eleverna i sitt lärande genom att de får undersöka och utforska utan att riskera att misslyckas?

Metod och material

Hur förskoleklassens elever utvecklas mot läroplanens mål och riktlinjer definierar god kvalitet för förskoleklassens verksamhet. Undervisningen i förskoleklassen ska utgå från läroplanens (Lgr 11) del 1 och 2 men inte del 3 (kursplanerna) eftersom det inte finns några kursplaner med kunskapskrav för förskoleklassen. Varje huvudman har stor frihet att utforma sitt arbete så att eleverna utvecklas mot de nationella målen. Skolinspektionen bedömer kvaliteten i förskoleklass utifrån hur väl huvudmannen, på olika sätt, lyckas utveckla verksamheten i förskoleklassen mot de nationella målen.

Aktuell forskning, beprövad erfarenhet, lagar och regler är viktiga underlag för hur granskningen utformas.

Granskningen av undervisningen i förskoleklass innebär att inspektörerna samlar in skriftlig dokumentation och under tre dagar besöker skolorna, observerar undervisningen, intervjuar lärare och rektor samt samtalar med elever. All information analyseras sedan för varje enskild skola och sammanställs och redovisas i ett beslut för skolan och i denna rapport.